

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ & ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ –
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
LEADER+

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΣΥΝΟΨΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ LEADER+ ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ & ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ –
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

1. ΘΕΜΑ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+

Το **Θέμα** Συσπείρωσης ή με άλλα λόγια ο **Κεντρικός Στόχος** του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ των Κυκλάδων είναι:

«Η ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΩΣ ΠΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ» – Η Ανάδειξη του Πολιτισμού και του Περιβάλλοντος, η Προστασία τους, η Προβολή – Προώθηση των Τοπικών Προϊόντων και Υπηρεσιών, Μέσα από Δράσεις Δικτύωσης, Ποιότητας και Καινοτομίας.

Οι **Τακτικοί Στόχοι** του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ που πρέπει να ικανοποιηθούν μέσα από την υλοποίησή του παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Τακτικός Στόχος 1	Διαφοροποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος της περιοχής
Τακτικός Στόχος 2	Ανάπτυξη δικτύσεων σε παραγωγικούς τομείς της περιοχής
Τακτικός Στόχος 3	Προώθηση ίσων ευκαιριών στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας
Τακτικός Στόχος 4	Προώθηση της έννοιας της ποιότητας στην παραγωγή προϊόντων και στην παροχή υπηρεσιών
Τακτικός Στόχος 5	Προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς
Τακτικός Στόχος 6	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών με την αξιοποίηση καινοτόμων και σύγχρονων τεχνολογιών
Τακτικός Στόχος 7	Ενίσχυση της τοπικής εταιρικής σχέσης
Τακτικός Στόχος 8	Χρήση νέων τεχνολογιών για την καλύτερη πρόσβαση των προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά
Τακτικός Στόχος 9	Στήριξη συνεργασίας μεταξύ αγροτικών και παραθαλάσσιων περιοχών των νησιών καθώς και των νησιών μεταξύ τους

2. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζεται η περιοχή παρέμβασης στην οποία υλοποιείται το Τοπικό Πρόγραμμα LEADER+ των Κυκλάδων.

ΝΗΣΙ	ΔΗΜΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ (τέως ΟΤΑ)
ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ LEADER+		
ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ	Κ. ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ	Κ. ΑΝΤΙΠΑΡΟΥ
ΑΜΟΡΓΟΣ	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΑΙΓΙΑΛΗΣ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΚΑΤΑΠΟΛΩΝ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	<u>Κ. ΘΟΛΑΡΙΩΝ</u>
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΒΡΟΥΤΣΗ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΑΡΚΕΣΙΝΗΣ
	Δ. ΑΜΟΡΓΟΥ	Κ. ΑΜΟΡΓΟΥ (ΕΔΡΑ)
ΘΗΡΑ	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΘΗΡΑΣ (ΕΔΡΑ)

	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΒΟΘΩΝΟΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΕΞΩ ΓΩΝΙΑΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΓΩΝΙΑΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΗΜΕΡΟΒΗΓΛΙΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΠΥΡΓΟΥ ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΜΕΣΑΡΙΑΣ
	Δ. ΘΗΡΑΣ	Κ. ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ
	Κ. ΟΙΑΣ	Κ. ΟΙΑΣ
ΙΟΣ	Δ. ΙΗΤΩΝ	Δ. ΙΟΥ
ΚΕΑ	Δ. ΚΕΑΣ	Δ. ΚΕΑΣ
ΚΥΘΝΟΣ	Δ. ΚΥΘΝΟΥ	Κ. ΚΥΘΝΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΚΥΘΝΟΥ	Κ. ΔΡΥΟΠΙΔΟΣ
ΜΗΛΟΣ	Δ. ΜΗΛΟΥ	Δ. ΜΗΛΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΜΗΛΟΥ	Κ. ΑΔΑΜΑΝΤΑ
ΜΥΚΟΝΟΣ	Δ. ΜΥΚΟΝΟΥ	Δ. ΜΥΚΟΝΟΥ (ΕΔΡΑ)
		Κ. ΑΝΩ ΜΕΡΙΑΣ
ΠΑΡΟΣ	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΜΑΡΙΠΗΣΣΗΣ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΝΑΟΥΣΗΣ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΛΕΥΚΩΝ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΚΩΣΤΟΥ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΑΡΧΙΛΟΧΟΥ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Κ. ΑΓΚΑΙΡΙΑΣ
	Δ. ΠΑΡΟΥ	Δ. ΠΑΡΟΥ
ΣΕΡΙΦΟΣ	Δ. ΣΕΡΙΦΟΥ	Δ. ΣΕΡΙΦΟΥ
ΣΙΦΝΟΣ	Δ. ΣΙΦΝΟΥ	Κ. ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΣΙΦΝΟΥ	Κ. ΑΡΤΕΜΩΝΟΣ
ΣΥΡΟΣ	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΧΡΟΥΣΩΝ
	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΓΑΛΗΣΣΑ
	Δ. ΑΝΩ ΣΥΡΟΥ	Κ. ΠΑΓΟΥ
	Δ. ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	Δ. ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	Κ. ΜΑΝΝΑ
	Δ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	Κ. ΦΟΙΝΙΚΑΣ
	Δ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	Κ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑΣ	Κ. ΒΑΡΗΣ

ΤΗΝΟΣ	Δ. ΤΗΝΟΥ	Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΡΟΥ
	Δ. ΤΗΝΟΥ	Δ. ΤΗΝΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Δ. ΤΗΝΟΥ	Κ. ΔΥΟ ΧΩΡΙΩΝ
ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π.		
ΑΝΑΦΗ	Κ. ΑΝΑΦΗΣ	Κ. ΑΝΑΦΗΣ
ΘΗΡΑΣΙΑ	Κ. ΟΙΑΣ	Κ. ΘΗΡΑΣΙΑΣ
ΚΙΜΩΛΟΣ	Κ. ΚΙΜΩΛΟΥ	Κ. ΚΙΜΩΛΟΥ
ΣΙΚΙΝΟΣ	Κ. ΣΙΚΙΝΟΥ	Κ. ΣΙΚΙΝΟΥ
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ	Κ. ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ	Κ. ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ (ΕΔΡΑ)
	Κ. ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ	Κ. ΑΝΩ ΜΕΡΙΑΣ

Επίσης στη περιοχή παρέμβασης περιλαμβάνεται το σύνολο των ακατοίκητων νησιών του νομού μας καθώς και οι νησίδες που βρίσκονται διάσπαρτες στο θαλάσσιο χώρο των Κυκλάδων:

ΝΗΣΙΔΑ	ΔΗΜΟΙ, ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ, ΟΙΚΙΣΜΟΙ
ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ LEADER+	
ΔΙΔΥΜΗ, Η	ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ, ΤΟ	ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΣ
ΓΡΑΜΠΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΑΜΟΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΥΡΙΑ, ΤΑ	ΑΜΟΡΓΟΣ
ΓΡΑΜΒΟΥΣΣΑ, Η	ΑΡΚΕΣΙΝΗ
ΦΕΛΟΥΚΑ, Η	ΑΡΚΕΣΙΝΗ
ΨΑΛΙΔΑ, Η	ΑΡΚΕΣΙΝΗ
ΑΝΩ ΑΝΤΙΚΕΡΙ, ΤΟ	ΚΑΤΑΠΟΛΑ
ΚΑΤΩ ΑΝΤΙΚΕΡΙ, ΤΟ	ΚΑΤΑΠΟΛΑ
ΒΑΡΒΑΡΟΥΣΑ, Η	ΑΝΩ ΣΥΡΟΣ
ΓΥΑΡΟΣ, Η	ΑΝΩ ΣΥΡΟΣ
ΑΝΥΔΡΟΣ, Ο	ΘΗΡΑ
ΑΣΚΑΝΙΑ, ΤΑ	ΘΗΡΑ
ΑΣΠΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΘΗΡΑ
ΕΣΧΑΤΗ, Η	ΘΗΡΑ
ΧΡΙΣΤΙΑΝΙ, Η	ΘΗΡΑ
ΠΕΤΑΛΙΔΙ, ΤΟ	ΙΟΣ
ΜΑΚΡΟΝΗΣΟΣ, Η	ΚΟΡΡΗΣΙΑ
ΠΗΠΕΡΙ, ΤΟ	ΔΡΥΟΠΙΔΑ
ΑΚΡΑΘΙΟΝ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΑΝΑΝΕΣ, ΟΙ	ΜΗΛΟΣ
ΑΝΤΙΜΗΛΟΣ, Η	ΜΗΛΟΣ
ΑΡΚΑΔΙΟ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΠΑΞΙΜΑΔΙ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ

ΠΗΛΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΠΡΑΣΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΜΗΛΟΣ
ΚΤΑΠΟΔΙΑ, ΤΑ	ΑΝΩ ΜΕΡΑ
ΤΡΑΓΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΑΝΩ ΜΕΡΑ
ΔΗΛΟΣ, Η	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΚΑΒΟΥΡΑΣ, Ο	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΚΡΟΜΜΥΔΙ, ΤΟ	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΜΑΡΜΑΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΜΠΑΟΣ, Ο	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΡΗΝΕΙΑ, Η	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΣΦΟΝΤΗΛΙ, ΤΟ	ΜΥΚΟΝΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΑ, Η	ΑΝΩ ΣΑΓΚΡΙΟΝ
ΔΡΥΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΜΑΡΙΠΗΣΣΑ
ΜΑΚΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΜΑΡΙΠΗΣΣΑ
ΑΓΙΑ ΚΑΛΗ, Η	ΝΑΟΥΣΑ
ΑΓΙΟΣ ΑΡΤΕΜΙΟΣ, Ο	ΝΑΟΥΣΑ
ΓΑΪΔΟΥΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΓΑΛΙΑΤΣΟΣ, Ο	ΝΑΟΥΣΑ
ΓΛΑΡΟΠΟΥΝΤΑ, Η	ΝΑΟΥΣΑ
ΕΒΡΙΟΚΑΣΤΡΟ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΜΑΥΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΜΙΚΡΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΠΑΝΤΕΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΤΕΤΑΡΤΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΤΗΓΑΝΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΤΟΥΡΛΟΣ, Ο	ΝΑΟΥΣΑ
ΦΙΛΙΔΙ, ΤΟ	ΝΑΟΥΣΑ
ΦΟΙΝΙΣΣΕΣ, ΟΙ	ΝΑΟΥΣΑ
ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Ο	ΠΑΡΟΣ
ΑΣΠΡΟ, ΤΟ	ΒΑΡΗ
ΝΑΤΑ, ΤΑ	ΒΑΡΗ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ, ΤΟ	ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ
ΣΧΙΝΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ
ΒΟΥΣ, Ο	ΣΕΡΙΦΟΣ
ΓΛΑΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΣΕΡΙΦΟΣ
ΣΕΡΙΦΟΠΟΥΛΑ, Η	ΣΕΡΙΦΟΣ
ΚΙΤΡΙΑΝΗ, Η	ΑΠΟΛΛΩΝΙΑ
ΑΚΑΜΑΤΗΣ, Ο	ΓΑΥΡΙΟ
ΓΑΙΔΑΡΟΣ, Ο	ΓΑΥΡΙΟ
ΜΕΓΑΛΟ, ΤΟ	ΓΑΥΡΙΟ
ΠΛΑΤΥ, ΤΟ	ΓΑΥΡΙΟ
ΠΡΑΣΣΟ, ΤΟ	ΓΑΥΡΙΟ
ΤΟΥΡΛΙΤΗΣ, Ο	ΓΑΥΡΙΟ
ΜΑΚΡΑ, Η	ΑΝΑΦΗ
ΜΑΚΡΑ, ΤΑ	ΑΝΑΦΗ
ΠΑΧΕΙΑ, ΤΑ	ΑΝΑΦΗ

ΦΤΕΝΑ, ΤΑ	ΑΝΑΦΗ
ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΔΙΠΛΟ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΚΑΒΟΥΡΑΣ, Ο	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΡΕΥΜΑΤΟΝΗΣΙ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ, Η	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΤΣΙΜΗΝΤΗΡΙ, ΤΟ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΦΕΙΡΑ, ΤΑ	ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ
ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, Η	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΜΑΧΑΙΡΕΣ, ΟΙ	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΣΚΥΛΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ, Η	ΔΟΝΟΥΣΑ
ΒΕΝΕΤΙΚΟ, ΤΟ	ΗΡΑΚΛΕΙΑ
ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΒΕΛΑΣ, Ο	ΗΡΑΚΛΕΙΑ
ΜΙΚΡΟΣ ΑΒΕΛΑΣ, Ο	ΗΡΑΚΛΕΙΑ
ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Ο	ΚΙΜΩΛΟΣ
ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ, Ο	ΚΙΜΩΛΟΣ
ΠΟΛΥΑΙΓΟΣ, Η	ΚΙΜΩΛΟΣ
ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, Ο	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΒΟΥΛΓΑΡΗ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΓΛΑΡΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΚΑΤΩ ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ, ΤΟ	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΚΕΡΟΣ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΛΑΖΑΡΟΣ, Ο	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΜΕΓΑΛΗ ΠΛΑΚΑ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΠΛΑΚΗ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΠΡΑΣΟΥΡΑ, Η	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΤΣΟΥΛΟΥΦΙ, ΤΟ	ΚΟΥΦΟΝΗΣΙΟΝ
ΔΥΣΒΑΤΟΝ, ΤΟ	ΠΑΝΟΡΜΟΣ
ΑΒΟΛΑΔΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ, Ο	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΚΑΡΑΒΟΣ, Ο	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΚΑΡΔΙΩΤΙΣΣΑ, Η	ΣΙΚΙΝΟΣ
ΑΡΓΙΛΟΣ, Η	ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΑ
ΚΛΙΔΟΥΡΑ, Η	ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΑ
ΟΦΕΙΔΟΥΣΣΑ, Η	ΣΧΟΙΝΟΥΣΣΑ
ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Ο	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ
ΔΡΑΚΟΝΗΣΙΟ, ΤΟ	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ
ΤΡΙΑ ΑΔΕΛΦΙΑ, ΤΑ	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ

3. ΥΨΟΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Το μέγιστο ύψος επιλέξιμου συνολικού προϋπολογισμού ανά επένδυση ανέρχεται, κατά κανόνα, μέχρι 440.000 ευρώ. Τυχόν επενδύσεις μεγαλύτερου ύψους εξετάζονται, κατά περίπτωση, από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος.

Είναι δυνατόν το συνολικό κόστος ενός επενδυτικού σχεδίου να υπερβαίνει το όριο των 440.000 ευρώ, αλλά το συνολικό επιλέξιμο κόστος με βάση το οποίο προσδιορίζεται το ποσοστό επιδότησης δεν μπορεί, κατά κανόνα, να υπερβαίνει το ποσό αυτό, χωρίς να επηρεάζεται η λειτουργική και ολοκληρωμένη μορφή του και με την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα και η λειτουργικότητα της μονάδας / επιχείρησης. Στις περιπτώσεις αυτές, ο επενδυτής δεσμεύεται για την ολοκλήρωση του συνολικού φυσικού αντικειμένου που προβλέπεται στην πρότασή του και η αναλογούσα ενίσχυση για κάθε φάση υλοποίησης υπολογίζεται σύμφωνα με την αναλογία του συνολικού και του επιλέξιμου κόστους.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ – ΜΕΤΡΩΝ – ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LEADER+

Το περιεχόμενο του Τοπικού Προγράμματος LEADER+ Κυκλάδων διαρθρώνεται σε Άξονες Προτεραιότητας, Μέτρα, Πράξεις και Δράσεις.

3.1. ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΠΙΛΟΤΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο Άξονας 1 περιλαμβάνει τα ακόλουθα τέσσερα (4) Μέτρα:

- Μέτρο 1.1: Τεχνική στήριξη φορέων υλοποίησης (Ομάδα Τοπικής Δράσης)
 Μέτρο 1.2: Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα
 Μέτρο 1.3: Υποστηρικτικές Ενέργειες
 Μέτρο 1.4: Προστασία - ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέτρο 1.1: Τεχνική στήριξη φορέων υλοποίησης (Ομάδα Τοπικής Δράσης)

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ (σε ευρώ)	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (1=2+5)	912.500,00
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (2=3+4)	897.000,00
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (3)	672.750,00
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (4)	224.250,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (5)	15.500,00

Το Μέτρο 1.1 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις:

- 1.1.1. Στελέχωση και λειτουργία της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.).
 1.1.3. Αξιολόγηση Προγράμματος και επενδυτικών σχεδίων.
 1.1.4. Εξοπλισμός και μηχανοργάνωση της Ομάδας Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.).

Αποδέκτες: Ο.Τ.Δ.

Μέτρο 1.2: Ενισχύσεις σε επενδύσεις – Στήριξη στην επιχειρηματικότητα

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ (σε ευρώ)	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (1=2+5)	4.967.500,00
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (2=3+4)	3.012.000,00
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (3)	2.483.750,00
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (4)	528.250,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (5)	1.955.500,00

Το Μέτρο 1.2 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις οι οποίες αναλύονται σε Δράσεις :

Πράξεις	Δράσεις
<i>1.2.1. Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης</i>	1.2.1.1. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής
	1.2.1.2. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής
	1.2.1.3. Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης)
	1.2.1.4. Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ)
	1.2.1.5. Τοπικά κέντρα οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού
	1.2.1.6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ)
	1.2.1.7. Βελτιώσεις επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης (clusters)
<i>1.2.2. Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας</i>	1.2.2.1. Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ.)
	1.2.2.3. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής
	1.2.2.4. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής (όχι αλιευτικής παραγωγής)
	1.2.2.5. Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές
	1.2.2.6. Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση
	1.2.2.7. Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιία)
	1.2.2.11. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης
	1.2.2.12. Βελτίωση επιχειρήσεων για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης (clusters)
<i>1.2.3. Επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών</i>	1.2.3.1. Εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ISO και HACCP)
	1.2.3.2. Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters)
	1.2.3.3. Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης για τις ΜΜΕ (π.χ. website)
	1.2.3.4. Ανάπτυξη συστημάτων τηλεργασίας, τηλεαγοράς και ηλεκτρονικού εμπορίου
	1.2.3.5. Ανάπτυξη, πιστοποίηση και έλεγχος ποιοτικών σημάτων (ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικών προϊόντων κλπ)

1.2.1. Παρεμβάσεις αγροτικού τουρισμού ολοκληρωμένης προσέγγισης:**1.2.1.1. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής**

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Η δημιουργία υποδομών διανυκτέρευσης σε περιοχές όπου η δυναμικότητα είναι ελλιπής.
- ⊕ Η βελτίωση υποδομών διανυκτέρευσης με στόχο να αναβαθμιστεί η ποιότητά τους.

Με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών διανυκτέρευσης στην περιοχή παρέμβασης έχει εκπονηθεί μελέτη, από την οποία προκύπτουν **ειδικές προδιαγραφές κοινών υπηρεσιών ποιότητας** (πέραν αυτών που ισχύουν στην ΚΥΑ 471/ 2002) **οι οποίες είναι προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και έχουν σχέση με:**

- ~ το σεβασμό στην ντόπια αρχιτεκτονική παράδοση,
- ~ τη χρησιμοποίηση τοπικών προϊόντων (π.χ. χρησιμοποίησή τους στο πρωινό και στα γεύματα),
- ~ τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών στην οργάνωση και διαχείριση της επιχείρησης, στην προβολή της και στις κρατήσεις δωματίων καθώς και συμμετοχή σε ηλεκτρονικά κέντρα εμπορίου (με προτεραιότητα στο Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορίου Κυκλάδων),
- ~ τη χρησιμοποίηση μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον π.χ. χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας και νερού, βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής,
- ~ την ένταξη των επιχειρήσεων σε πακέτα εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού,
- ~ την επιμήκυνση της χρονικής περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης,
- ~ την φέρουσα ικανότητα της περιοχής,
- ~ κοινή προβολή (π.χ. έντυπο, συμμετοχή σε εκθέσεις κλπ)
- ~ και λοιπές παρεμφερείς προδιαγραφές.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα ενισχυθεί η δημιουργία και βελτίωση υποδομών διανυκτέρευσης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Επομένως οι παρεμβάσεις δημιουργίας και βελτίωσης υποδομών διανυκτέρευσης θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην υπόλοιπη καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων (εξαιρούμενων δηλ. των νησιών της Ομάδας Ι: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος).
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. όπου προβλέπεται μόνο βελτίωση / εκσυγχρονισμός υποδομών διανυκτέρευσης με την προϋπόθεση τήρησης ειδικών προδιαγραφών, κοινών υπηρεσιών και ενεργειών (Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας) και ένταξης σε δίκτυο.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 1.080.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.1.2. Δημιουργία και βελτίωση των υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής με ειδικές προδιαγραφές ΤΠΣ

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Η δημιουργία υποδομών εστίασης σε περιοχές όπου η δυναμικότητα είναι ελλιπής.
- ⊕ Η βελτίωση υποδομών εστίασης, με στόχο να αναβαθμιστεί η ποιότητά τους.

Στόχος είναι η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα της εστίασης με παράλληλο αναπροσανατολισμό των επιχειρήσεων στη τοπική κυκλαδίτικη γαστρονομία και στη χρήση τοπικών προϊόντων και τεχνικών παρασκευής.

Για το λόγο αυτό έχει εκπονηθεί μελέτη, από την οποία προκύπτουν **ειδικές προδιαγραφές κοινών υπηρεσιών ποιότητας οι οποίες είναι προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και έχουν σχέση με:**

- ~ τις προδιαγραφές για την χορήγηση του σήματος της ελληνικής κουζίνας του ΕΟΤ.
- ~ τη χρήση τοπικών κυκλαδίτικων προϊόντων και φαγητών με βάση τη λίστα που θα προκύψει από τη μελέτη,
- ~ τη χρήση κυκλαδίτικων τεχνικών παρασκευής,
- ~ τη χρησιμοποίηση επίπλων και σκευών προερχόμενων από την τοπική παράδοση π.χ. πήλινα σκεύη σερβιρίσματος, υφαντά αργαλειού γυναικείων συνεταιρισμών,
- ~ την επιμήκυνση της χρονικής περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης,
- ~ κοινές υπηρεσίες και γενικότερα κοινές ενέργειες από τα μέλη του δικτύου,
- ~ και λοιπές παρεμφερείς προδιαγραφές

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα ενισχυθεί η δημιουργία και βελτίωση υποδομών εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Επομένως οι παρεμβάσεις δημιουργίας και βελτίωσης υποδομών εστίασης θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην υπόλοιπη καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων (εξαιρούμενων δηλ. των νησιών της Ομάδας Ι: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος).
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. όπου προβλέπεται μόνο βελτίωση / εκσυγχρονισμός υποδομών εστίασης με την προϋπόθεση τήρησης ειδικών προδιαγραφών, κοινών υπηρεσιών και ενεργειών (Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας) και ένταξης σε δίκτυο.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 720.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.1.3. Ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

⊕ Δημιουργία επισκέψιμων αγροκτημάτων με υποδομή διανυκτέρευσης.

Με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών των επισκέψιμων αγροκτημάτων με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης στην περιοχή παρέμβασης έχει υλοποιηθεί μελέτη, από την οποία προκύπτουν **ειδικές προδιαγραφές κοινών υπηρεσιών ποιότητας** (πέραν αυτών που ισχύουν στην ΚΥΑ 471/2002) **οι οποίες είναι προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και έχουν σχέση με:**

- ~ το σεβασμό στην ντόπια αρχιτεκτονική παράδοση,
- ~ τη χρησιμοποίηση προϊόντων δικής τους παραγωγής (π.χ. χρησιμοποίησή τους στο πρωινό και στα γεύματα) καθώς και άλλων τοπικών προϊόντων,
- ~ τη χρησιμοποίηση νέων τεχνολογιών στην οργάνωση και διαχείριση της επιχείρησης, στην προβολή της και στις κρατήσεις δωματίων καθώς και συμμετοχή σε ηλεκτρονικά κέντρα εμπορίου (με προτεραιότητα στο Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορίου Κυκλάδων),
- ~ τη χρησιμοποίηση μεθόδων φιλικών προς το περιβάλλον π.χ. χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μεθόδων εξοικονόμησης ενέργειας και νερού, βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής,
- ~ τη χρησιμοποίηση επίπλων και σκευών προερχόμενων από την τοπική παράδοση π.χ. πήλινα σκεύη σερβιρίσματος, υφαντά αργαλειού γυναικείων συνεταιρισμών,
- ~ την ένταξη των επιχειρήσεων σε πακέτα εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού,
- ~ την επιμήκυνση της χρονικής περιόδου λειτουργίας της επιχείρησης,
- ~ την φέρουσα ικανότητα της περιοχής,
- ~ καθετοποίηση της παραγωγής (για παραγωγή του αγροκτήματος),
- ~ και λοιπές παρεμφερείς προδιαγραφές.

Θα υποστηριχτεί με προτεραιότητα η δημιουργία πρότυπων επιδεικτικών αγροτουριστικών μονάδων που:

- ~ θα λειτουργούν ως πρότυπα επίδειξης με σκοπό τον παραδειγματισμό και των άλλων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα στις Κυκλάδες,
- ~ θα λειτουργούν ως κέντρα πρακτικής εκπαίδευσης μαθητών και φοιτητών,
- ~ θα λειτουργούν για τους επισκέπτες ως πηγή γνώσης και πρώτης επαφής με τις παραδοσιακές γεωργο - κτηνοτροφικές και γαστρονομικές πρακτικές στις Κυκλάδες, πτυχές που έως τώρα είναι άγνωστες στο ευρύ κοινό.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα ενισχυθεί η ανάπτυξη αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης) στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Επομένως οι παρεμβάσεις ανάπτυξης αγροτουρισμού (επισκέψιμα αγροκτήματα με πρόβλεψη υποδομής διανυκτέρευσης) θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην υπόλοιπη καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων (εξαιρούμενων δηλ. των νησιών της Ομάδας Ι: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος).
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 700.000,00 €

Για τις υποδομές διανυκτέρευσης / εστίασης / βιοτεχνικών δραστηριοτήτων				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

Για την τυποποίηση / εμπορία γεωργικών προϊόντων στο αγρόκτημα				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.1.4. Ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού (θρησκευτικός, ιαματικός, ορεινός, εκπαιδευτικός, κατασκηνωτικός κλπ)

Το πρόβλημα του παραγόμενου τουριστικού προϊόντος των Κυκλάδων είναι ότι έχει ελάχιστη διαφοροποίηση με της υπόλοιπης Ελλάδας.

Στόχος του συγκεκριμένου μέτρου είναι η δημιουργία (ιδιαίτερα στις παρυφές και εντός των περιοχών Natura) εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού, ήπιων προς το περιβάλλον που θα διαφοροποιούν το κυρίως προσφερόμενο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης «ήλιος – θάλασσα», αλλά και ο επαναπροσανατολισμός των τουριστικών επιχειρήσεων προς τις εναλλακτικές και ειδικές μορφές αγροτικού τουρισμού.

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- **Θαλάσσιος τουρισμός**, επιχειρήσεις που κάνουν μαθήματα ιστιοπλοΐας, υποβρύχιες διαδρομές, καταδύσεις, περιηγήσεις με σκάφος π.χ. ημερόπλοια, σκάφη που διαθέτουν γυάλινο πάτωμα, μαθήματα και ξεναγήσεις με ψάρεμα κλπ
- **Οικοτουρισμός**, παρατήρηση της φύσης κλπ
- **Κατασκηνωτικός τουρισμός** (ή και σε συνδυασμό με άλλες μορφές εναλλακτικού τουρισμού)
- **Ιαματικός / τουρισμός υγείας**
- **Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.**

Με στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών διανυκτέρευσης και εστίασης στην περιοχή παρέμβασης έχει υλοποιηθεί μελέτη, από την οποία προκύπτουν **ειδικές προδιαγραφές κοινών υπηρεσιών ποιότητας** (πέραν αυτών που ισχύουν) **και οι οποίες είναι προϋπόθεση για την ένταξη επενδυτικών σχεδίων και έχουν σχέση με:**

~ την τήρηση ειδικών προδιαγραφών αναλόγως της μορφής του ειδικού τουρισμού.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα,

Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι παρεμβάσεις ανάπτυξης εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού θα πραγματοποιηθούν:

⇒ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 200.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.1.5. Τοπικά κέντρα οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⇒ Η δημιουργία κέντρων οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης του αγροτικού τουρισμού.
- ⇒ Η δημιουργία προϋποθέσεων για εξασφάλιση επισκεψιμότητας εκτός περιόδου high season και επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου.
- ⇒ Η δημιουργία «τουριστικών πακέτων» που επί παραδείγματι συνδέουν μικρότερα νησιά με ένα μεγαλύτερο τουριστικά ανεπτυγμένο νησί μέσω ειδικών ακτοπλοϊκών δρομολογίων (π.χ. ημεροπλοίων κλπ) ή island hopping – διευκόλυνση του επισκέπτη να μεταβεί από νησί σε νησί συγκεκριμένης επιλογής με προσδιορισμένα τα σημεία διαμονής του κλπ.
- ⇒ Η υποστήριξη συλλογικών σχημάτων επαγγελματιών που σχετίζονται με τον αγροτουρισμό για την δημιουργία - προβολή και προώθηση του αγροτικού τουριστικού προϊόντος δημιουργώντας π.χ. ελκυστικά και πρωτότυπα τουριστικά πακέτα.
- ⇒ Η δημιουργία τουριστικών πακέτων που αφορούν π.χ. στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, αγροτουρισμού κλπ. καθώς και στη δημιουργία υπηρεσιών που έχουν σχέση με τη συνοδεία των επισκεπτών σε οικολογικές / πολιτιστικές / παραδοσιακές / γευστικές κλπ. διαδρομές (π.χ. περιπατητικός τουρισμός σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλους Natura 2000 κλπ., θρησκευτικός (προσκυνηματικός) με διοργάνωση διαδρομών θρησκευτικού περιεχομένου (ακόμη και μεταξύ των νησιών), εκπαιδευτικός τουρισμός, γευστικές διαδρομές / ξεναγήσεις που αφορούν τοπικά προϊόντα π.χ. ξενάγηση σε αμπελώνα - κάβα - δοκιμές κρασιού – παραδοσιακό εστιατόριο κλπ).
- ⇒ Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην δημιουργία εναλλακτικών και ειδικών μορφών αγροτικού τουρισμού στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι παρεμβάσεις δημιουργίας τοπικών κέντρων οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης αγροτικού τουρισμού θα πραγματοποιηθούν:

⇒ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

⇒ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς

Συνολικός Προϋπολογισμός: 100.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.1.6. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού (παραδοσιακά καφενεία, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης επισκεπτών κλπ)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⇒ Παραδοσιακά καφενεία (ισχύουν οι προδιαγραφές με εκείνες που αφορούν το μέτρο 1.2.1.2. και οι οποίες προκύπτουν από τη σχετική μελέτη).
- ⇒ Επιχειρήσεις που αφορούν την αναψυχή ή δημιουργική απασχόληση ενηλίκων και παιδιών.
- ⇒ Επιχειρήσεις που σχετίζονται με την ενημέρωση και εκπαίδευση στην ντόπια παραδοσιακή κουζίνα (π.χ. σεμινάρια για τους επισκέπτες αλλά και στους ίδιους τους εστιάτορες για την δημιουργία κυκλαδίτικων μενού).
- ⇒ Επιχειρήσεις baby parking.
- ⇒ Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην δημιουργία επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκιονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας ΙΙ και της Ομάδας ΙΙΙ. Επομένως οι παρεμβάσεις δημιουργίας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού τουρισμού θα πραγματοποιηθούν:

- ⇒ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⇒ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π.. Ειδικότερα η δημιουργία παραδοσιακών καφενείων αφορά μόνο την καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 150.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.1.7. Βελτιώσεις επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης (clusters)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Υποστήριξη των επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού για την απόκτηση πιστοποιητικών ποιότητας π.χ. ISO, HACCP κλπ. (κάλυψη του κόστους των απαιτούμενων βελτιώσεων).
- ⊕ Υποστήριξη των επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού προκειμένου να αποκτήσουν χαρακτηριστικά που ανταποκρίνονται στα κριτήρια ένταξης του Τοπικού Συμφώνου Ποιότητας, όπως αναφέρονται πιο πάνω για την εστίαση και διανυκτέρευση.
- ⊕ Υποστήριξη των επιχειρήσεων αγροτικού τουρισμού προκειμένου να προσαρμοσθούν στα απαιτούμενα χαρακτηριστικά και προδιαγραφές των τοπικών / περιφερειακών / διακρατικών δικτύων.
- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 200.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.2. Μικρές επιχειρήσεις του αγροτικού και των λοιπών τομέων της οικονομίας:**1.2.2.1. Βιοτεχνικές μονάδες (οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ.)**

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Οι επενδύσεις που εντάσσονται στην κατηγορία των βιοτεχνικών μονάδων και αφορούν την οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, μαρμαρογλυπτική, καλαθοπλεκτική, ξυλογλυπτική, αγγειοπλαστική, υφαντική, κατασκευή παραδοσιακών στολών, κατασκευή τουριστικών ενθυμίων κλπ.
- ⊕ Επενδύσεις που αφορούν καινοτόμες ιδέες επεξεργασίας παραδοσιακών υλικών σε νέες μορφές και χρήσεις.
- ⊕ Επιχειρήσεις κατασκευής και συντήρησης μικρών σιαφών κατά προτεραιότητα εκείνων που κατασκευάζουν ή επισκευάζουν μικρά παραδοσιακά ξύλινα σκάφη.
- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη βιοτεχνικών μονάδων στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα

δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης βιοτεχνικών μονάδων θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. όπου προβλέπονται βελτιώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθεί το παραγόμενο προϊόν και να αποκτηθούν κοινές προδιαγραφές και σήμα, μόνο από φορείς σε μορφή clusters, δικτύων ή άλλων σχετικών σχημάτων με την προϋπόθεση όμως ότι η επενδυτική δραστηριότητα που θα υλοποιηθεί από τους ανωτέρω φορείς ή σχήματα προϋποθέτει την ύπαρξη κοινών ενεργειών ή / και υπηρεσιών των μελών που συμμετέχουν σ' αυτούς και περιγράφονται αναλυτικά κατά την υποβολή επενδυτικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 220.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.2.3. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Επενδυτικά σχέδια που αφορούν τη μεταποίηση και τυποποίηση χαρακτηριστικών τοπικών ή άλλων προϊόντων π.χ. κάπαρη, άνυδρο καρπούζι, ντοματάκι, καρποί, γλυκά κουταλιού, μαρμελάδες κλπ.
- ⊕ Βελτίωση της ποιότητας της μεταποίησης και τυποποίησης.
- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Όλες οι επενδύσεις θα είναι συμβατές με την Κ.Υ.Α. 450/2001.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων φυτικής παραγωγής θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. όπου προβλέπονται βελτιώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθεί το παραγόμενο προϊόν και να αποκτηθούν κοινές προδιαγραφές και σήμα, μόνο από φορείς σε μορφή clusters, δικτύων ή άλλων σχετικών σχημάτων με την προϋπόθεση όμως ότι η επενδυτική δραστηριότητα που θα υλοποιηθεί από τους ανωτέρω φορείς ή σχήματα προϋποθέτει την ύπαρξη κοινών ενεργειών ή / και υπηρεσιών των μελών που συμμετέχουν σ' αυτούς και περιγράφονται αναλυτικά κατά την υποβολή επενδυτικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 200.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	15%	65%	35%

1.2.2.4. Επιχειρήσεις μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής (όχι αλιευτικής παραγωγής)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Επενδυτικά σχέδια που αφορούν μεταποίηση και τυποποίηση χαρακτηριστικών τοπικών ή άλλων προϊόντων ζωικής παραγωγής π.χ. ντόπιο τυρί, λουκάνικα, λούτζα, κρέας, ζωικό βούτυρο κλπ.
- ⊕ Βελτίωση της ποιότητας της μεταποίησης και τυποποίησης.
- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Όλες οι επενδύσεις θα είναι συμβατές με την Κ.Υ.Α. 450/2001.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων μεταποίησης τυποποίησης προϊόντων ζωικής παραγωγής θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. μόνο από φορείς σε μορφή clusters, δικτύων ή άλλων σχετικών σχημάτων με την προϋπόθεση όμως ότι η επενδυτική δραστηριότητα που θα υλοποιηθεί από τους ανωτέρω φορείς ή σχήματα προϋποθέτει την ύπαρξη κοινών ενεργειών ή / και υπηρεσιών των μελών που συμμετέχουν σ' αυτούς και περιγράφονται αναλυτικά κατά την υποβολή επενδυτικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 200.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	15%	65%	35%

1.2.2.5. Επιχειρήσεις αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές

Στα νησιά των Κυκλάδων με έκταση μικρότερη από 3000 τ. χλμ. υπάρχουν περισσότερα από 1400 είδη φυτών εκ των οποίων 19 είναι ενδημικά, ενώ πλούσια είναι η βλάστηση σε αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά. Αυτός ο πλούτος είναι ελάχιστα αξιοποιημένος.

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Δημιουργία επιχειρήσεων για συλλογή και τυποποίηση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.
- ⊕ Δημιουργία επιχειρήσεων για συλλογή και τυποποίηση αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές π.χ. παρασκευή σαπουνιών, αιθέρια έλαια κλπ.
- ⊕ Βελτιώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθεί το παραγόμενο προϊόν και να αποκτηθούν κοινές προδιαγραφές και σήμα.
- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών σε πρωτότυπες εφαρμογές στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας ΙΙ και της Ομάδας ΙΙΙ. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων αξιοποίησης αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. μόνο από φορείς σε μορφή clusters, δικτύων ή άλλων σχετικών σχημάτων με την προϋπόθεση όμως ότι η επενδυτική δραστηριότητα που θα υλοποιηθεί από τους ανωτέρω φορείς ή σχήματα προϋποθέτει την ύπαρξη κοινών ενεργειών ή / και υπηρεσιών των μελών που συμμετέχουν σ' αυτούς και περιγράφονται αναλυτικά κατά την υποβολή επενδυτικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 100.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	15%	65%	35%

1.2.2.6. Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Επιχειρήσεις για την επεξεργασία και παρασκευή τροφίμων και ποτών π.χ. αρτοσκευάσματα, που φτιάχνονται βάση τοπικών ή άλλων πρωτότυπων συνταγών κλπ.
- ⊕ Γυναικείοι συνεταιρισμοί που ασχολούνται με catering ή παραγωγή ειδών διατροφής.
- ⊕ Βελτιώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθεί το παραγόμενο προϊόν και να αποκτηθούν κοινές προδιαγραφές και σήμα.
- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων παραγωγής ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση θα πραγματοποιηθούν:

- ⇒ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⇒ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π. μόνο από φορείς σε μορφή clusters, δικτύων ή άλλων σχετικών σχημάτων με την προϋπόθεση όμως ότι η επενδυτική δραστηριότητα που θα υλοποιηθεί από τους ανωτέρω φορείς ή σχήματα προϋποθέτει την ύπαρξη κοινών ενεργειών ή / και υπηρεσιών των μελών που συμμετέχουν σ' αυτούς και περιγράφονται αναλυτικά κατά την υποβολή επενδυτικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 200.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.2.7. Αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιία)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⇒ Επιχειρήσεις αξιοποίησης και ανάδειξης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων, όπως π.χ. αξιοποίηση και ανάδειξη λιοτριβιών, πατητηριών, ανεμόμυλων, οινοποιείων που θα καταστούν επισκέψιμοι και θα διαφοροποιούν τα παραγόμενα προϊόντα της επιχείρησης.
- ⇒ Λοιπές παρεμφερείς πράξεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην αξιοποίηση παραδοσιακών τεχνικών και χώρων (πατητήρια, κελάρια, επισκέψιμα οινοποιία) στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις αξιοποίησης παραδοσιακών τεχνικών και χώρων θα πραγματοποιηθούν:

- ⇒ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⇒ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π., , μόνο από φορείς σε μορφή clusters, δικτύων ή άλλων σχετικών σχημάτων με την προϋπόθεση όμως ότι η επενδυτική δραστηριότητα που θα υλοποιηθεί από τους ανωτέρω φορείς ή σχήματα προϋποθέτει την ύπαρξη κοινών ενεργειών ή / και υπηρεσιών των μελών που συμμετέχουν σ' αυτούς και περιγράφονται αναλυτικά κατά την υποβολή επενδυτικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 130.000 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	60%	15%	75%	25%

1.2.2.11. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών που υποστηρίζουν την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική εξυπηρέτηση των νησιών όπως π.χ. ιδιωτικοί παιδικοί σταθμοί, παιδότοποι κλπ.
- ⊕ Άλλες επιχειρήσεις που σχετίζονται με την προσφορά κοινωνικοοικονομικών υπηρεσιών αναγκαίων για την υποστήριξη και εξυπηρέτηση των κατοίκων των νησιών.
- ⊕ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα ενισχυθεί η ανάπτυξη επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την υποστήριξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής εξυπηρέτησης θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην υπόλοιπη καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων (εξαιρούμενων δηλ. των νησιών της Ομάδας Ι: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος).
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 155.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.2.12. Βελτίωση επιχειρήσεων για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης (clusters)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Βελτιώσεις επιχειρήσεων, βάσει των δικτύων που θα ενταχθούν στην περιοχή.
- ⊕ Ένταξη επιχειρήσεων στο σύστημα «Τοπική Παραδοσιακή Γαστρονομία – Culinary Heritage» σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία:

Κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση θα υποβάλει στην ΟΤΔ Κυκλάδων πρόταση επένδυσης για τον εκσυγχρονισμό ή την βελτίωση των εγκαταστάσεων καθώς και για τις δαπάνες προσαρμογής της στις ανάγκες πιστοποίησης. Η κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση θα πρέπει απαραίτητως να υπάγεται στο Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας. Ακολούθως θα γίνεται έλεγχος κριτηρίων και πιστοποίησης για την ένταξή τους από εξουσιοδοτημένο από το Culinary Heritage φορέα. Θα καλύπτονται οι δαπάνες πιστοποίησης και ελέγχου (τουλάχιστον 2 έλεγχοι ετησίως) καθώς και η παραγωγή προτάσεων συνεργασίας, ανταλλαγής και προώθησης στην αγορά.

Η «Παραδοσιακή Γαστρονομία» είναι μία διευρωπαϊκή συνεργασία για την ανάδειξη της ποιότητας των παραδοσιακών προϊόντων και της τοπικής ταυτότητας. Η έννοιά της βασίζεται:

- ο Σε ένα κοινό σήμα, που σφραγίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες όσων συμμετέχουν
- ο Σε συγκεκριμένα κριτήρια συμμετοχής
- ο Σε κοινές δραστηριότητες, σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο,
- ο Σε ένα δίκτυο ανταλλαγής γνώσεων και ιδεών.

Το σήμα της «Παραδοσιακής Γαστρονομίας» - ένας μαγειρικός σιούφρος – απονέμεται μόνο στις επιχειρήσεις που παράγουν, παρασκευάζουν ή προσφέρουν προϊόντα συνδυασμένα με υπηρεσίες που κρίνεται ότι εκπληρώνουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις για τη διατήρηση της τοπικής παράδοσης και αποτελεί διακριτικό γνώρισμα που ελκύει το ενδιαφέρον και αυξάνει τη ζήτηση.

- ⊕ Υποστήριξη των επιχειρήσεων για την απόκτηση πιστοποιητικών ποιότητας π.χ. ISO, HACCP κλπ.
- ⊕ Υποστήριξη των επιχειρήσεων προκειμένου να προσαρμοσθούν σε απαιτούμενα ποιοτικά χαρακτηριστικά τοπικών / περιφερειακών / διακρατικών δικτύων.
- ⊕ Βελτιώσεις επιχειρήσεων προκειμένου να διαφοροποιηθεί το παραγόμενο προϊόν και να αποκτηθούν κοινές προδιαγραφές και σήμα.
- ⊕ Ομάδες επιχειρήσεων (εκτός γεωργικού τομέα) για προσαρμογή στις ανάγκες πιστοποίησης ή δικτύωσης (clusters).
- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 155.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	50%	10%	60%	40%

1.2.3. Επενδύσεις που ενισχύουν τη συλλογική, τομεακή και διατομεακή δράση με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και νέων τεχνικών:

1.2.3.1. Εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ISO και HACCP)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Ενίσχυση επιχειρήσεων προκειμένου να εγκαταστήσουν συστήματα διασφάλισης ποιότητας κατά ISO και HACCP.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ISO και HACCP) στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις εγκατάστασης συστημάτων διασφάλισης ποιότητας (ISO και HACCP) θα πραγματοποιηθούν:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 60.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 100.000 ευρώ ανά τριετία & ανώτερη ενίσχυση 75% των επιλέξιμων δαπανών. Η ενίσχυση για το κόστος των ελέγχων κλιμακώνεται σε 6 έτη	Τουλάχιστον 25%

1.2.3.2. Δικτύωση ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Επενδύσεις δικτύωσης ομοειδών ή συμπληρωματικών επιχειρήσεων οι οποίες και λόγω έλλειψης επαγγελματιών προσόντων και λόγω κόστους δεν μπορούν να αναλάβουν μεμονωμένα δράσεις προώθησης ή δικτύωσης.

Ως παραδείγματα τέτοιων δικτύων αναφέρουμε:

- ο Οριζόντιο δίκτυο με συμπληρωματικές επιχειρήσεις

Π.χ. συμμετοχή των επιχειρήσεων περιοχής / νησιού, με πρωτόκολλο συνεργασίας π.χ. για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων Κυκλάδων.

- ⊕ Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.

Προβλεπόμενες ενδεικτικές ενέργειες υλοποίησης:

- ~ Εκπόνηση μελέτης σκοπιμότητας για τη δημιουργία cluster.
- ~ Ενέργειες εμπύχωσης – ενημέρωσης σχετικών επιχειρήσεων.
- ~ Η σύσταση του φορέα – νομικού προσώπου (συμβολαιογραφικά έξοδα κ.λ.π.).
- ~ Η εκπόνηση σχεδίου δράσης.
- ~ Κτιριακές εγκαταστάσεις, ηλεκτρομηχανολογικός και λοιπός εξοπλισμός για την εγκατάσταση και λειτουργία του νέου νομικού προσώπου (γραφεία, αποθήκες, χώροι συνεδριάσεων – συναντήσεων κ.λ.π.).
- ~ Κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για εκθετήρια προβολής - προώθησης των προϊόντων των συνεργαζομένων επιχειρήσεων.
- ~ Δημιουργία κοινών εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου των προϊόντων ή των πρώτων υλών, εξοπλισμός εξασφάλισης ποιότητας (π.χ. παγολεκάνες) συστήματα διανομής, αυτοκίνητα μεταφοράς α' ύλης κ.λ.π.
- ~ Η κατάρτιση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων και του προσωπικού τους.
- ~ Εκπόνηση μελέτης έρευνας της αγοράς, μελέτης μάρκετινγκ για προώθηση των προϊόντων (γεωργικών και μη γεωργικών) του cluster.
- ~ Το κόστος δημιουργίας ιστοσελίδων και δικτυακών τόπων (websites) σε νέους ή υφιστάμενους δικτυακούς τόπους.
- ~ Το κόστος ενεργειών προβολής και προώθησης των επιχειρήσεων /προϊόντων του cluster (εκτός γεωργικού τομέα).
- ~ Η διοργάνωση διαγωνισμών και η βράβευση καλών πρακτικών και πρωτότυπων εφαρμογών.

Περιοχή Παρέμβασης:

- ☞ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ☞ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 180.000,00 €

Για μη γεωργικά προϊόντα				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Κανόνας de minimis (100.000 ευρώ ανά τριετία) και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών ή για μεγαλύτερο ύψος ενίσχυσης: 60% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 25%

Για γεωργικά προϊόντα				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Υψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 100.000 ευρώ ανά τριετία και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 25%

1.2.3.3. Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης για τις ΜΜΕ (π.χ. website)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ☞ Η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης π.χ. website για τις ΜΜΕ.
- ☞ Λοιπές παρεμφερείς δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης για τις ΜΜΕ (π.χ. website) στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι επενδύσεις ανάπτυξης ηλεκτρονικών υπηρεσιών πληροφόρησης για τις ΜΜΕ θα πραγματοποιηθούν:

- ☞ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 17.500 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Υψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Κανόνας de minimis (100.000 ευρώ ανά τριετία) και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 25%

1.2.3.4. Ανάπτυξη συστημάτων τηλεργασίας, τηλεαγοράς και ηλεκτρονικού εμπορίου

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ☞ Ανάπτυξη συστημάτων τηλεργασίας, τηλεαγοράς και ηλεκτρονικού εμπορίου.
- ☞ Ένταξη ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων στο Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορίου Κυκλάδων (ΗΚΕΚ). Με δεδομένο ότι στο Νομό Κυκλάδων υφίσταται ήδη Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορίου που στόχο έχει να εξασφαλίσει στα επιχειρήσεις των Κυκλάδων έναν «ηλεκτρονικό τόπο» συνάντησης, ενημέρωσης, συνεργασίας και προώθησης προϊόντων, θα δοθεί η δυνατότητα σε όλες τις

επιχειρήσεις ή συλλογικά σχήματα, της περιοχής παρέμβασης, να προβάλλουν και να εμπορευθούν τα προϊόντα τους μέσα από το Ηλεκτρονικό Κέντρο Εμπορείου με ατομική ή συλλογική ιστοσελίδα.

Παρεχόμενες υπηρεσίες του ΗΚΕΚ:

- ~ Ηλεκτρονική Πληροφόρηση: μέσω της ιστοσελίδας προσφέρεται πληροφορία οργανωμένη σε καταλόγους με θεματικά αντικείμενα
  - ~ Ηλεκτρονικό Εμπορικό Κέντρο Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων: εξασφαλίζει σε κάθε εμπορική επιχείρηση των Κυκλάδων την προβολή και πώληση προϊόντων μέσα από το Διαδίκτυο. Καλύπτει ολοκληρωτικά τις ανάγκες όσων επιχειρήσεων θέλουν να αποκτήσουν προβολή στο διαδίκτυο αλλά και όσων επιθυμούν να εξασφαλίσουν ένα μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς μέσα από την διεξαγωγή ηλεκτρονικών πωλήσεων (e-store)
  - ~ Ηλεκτρονική κράτηση δωματίων
  - ~ Εκπαιδευτικές και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες: υποστηρίζει πλήρως τις επιχειρήσεις στη διαδικασία εισαγωγής τους στην ψηφιακή οικονομία κλπ
- ☞ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

- ☞ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ☞ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 100.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Υψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 100.000 ευρώ ανά τριετία και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 25%

1.2.3.5. Ανάπτυξη, πιστοποίηση και έλεγχος ποιοτικών σημάτων (ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικών προϊόντων κλπ)

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ☞ Η ανάπτυξη συστημάτων πιστοποίησης και ελέγχου ποιοτικών σημάτων όπως Προϊόντα Ονομασίας Προέλευσης, Προϊόντα Γεωγραφικής Ένδειξης, βιολογικής παραγωγής προϊόντα κλπ. από ενδιαφερόμενη επιχείρηση ή συλλογικό φορέα, που πληροί τις προϋποθέσεις προκειμένου να αναπτύξει σύστημα ή να πιστοποιήσει και να κάνει έλεγχο ποιοτικών σημάτων (ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικής παραγωγής προϊόντων κλπ)

Περιοχή Παρέμβασης:

- ☞ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.

Αποδέκτες: Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα

Συνολικός Προϋπολογισμός: 100.000,00 €

Ανάπτυξη, πιστοποίηση και έλεγχος ποιοτικών σημάτων (ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.λ.π.)				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Έτος 1 ^ο : 75%	Έτος 1 ^ο : 25%	Έτος 1 ^ο : 100%	Έτος 1 ^ο : 0%
100%	Έτος 2 ^ο : 75%	Έτος 2 ^ο : 25%	Έτος 2 ^ο : 100%	Έτος 2 ^ο : 0%
100%	Έτος 3 ^ο : 60%	Έτος 3 ^ο : 20%	Έτος 3 ^ο : 80%	Έτος 3 ^ο : 20%
100%	Έτος 4 ^ο : 40%	Έτος 4 ^ο : 20%	Έτος 4 ^ο : 60%	Έτος 4 ^ο : 40%
100%	Έτος 5 ^ο : 35%	Έτος 5 ^ο : 5%	Έτος 5 ^ο : 40%	Έτος 5 ^ο : 60%
100%	Έτος 6 ^ο : 15%	Έτος 6 ^ο : 5%	Έτος 6 ^ο : 20%	Έτος 6 ^ο : 80%

Πιστοποίηση και έλεγχος μεθόδων βιολογικής παραγωγής προϊόντων				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

Μέτρο 1.3: Υποστηρικτικές ενέργειες

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ (σε ευρώ)	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (1=2+5)	396.350,00
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (2=3+4)	331.410,00
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (3)	259.375,00
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (4)	72.035,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (5)	64.940,00

Το Μέτρο 1.3 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις οι οποίες αναλύονται σε Δράσεις:

Πράξη	Δράση
1.3.1. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού – κατάρτιση	
1.3.2. Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης	
1.3.3. Ενέργειες προβολής – προώθησης – ευαισθητοποίησης	1.3.3.1. Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση πληθυσμού για το τοπικό πρόγραμμα
	1.3.3.2. Ενέργειες προβολής – προώθησης τομέων και περιοχών από συλλογικούς φορείς

1.3.1. Αναβάθμιση δεξιοτήτων και εξειδίκευση του ανθρώπινου δυναμικού – κατάρτιση.

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Υλοποίηση ενεργειών κατάρτισης από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, σύμφωνα με το επιχειρησιακό σχέδιο που θα εκπονήσει η Ομάδα Τοπικής Δράσης Κυκλάδων, οι οποίες θα αφορούν όλο τον τοπικό πληθυσμό της περιοχής παρέμβασης και θα εξυπηρετούν τους σκοπούς του Τοπικού Προγράμματος. Η αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού μέσω των ενεργειών κατάρτισης θα γίνει με γνώμονα τις προβλεπόμενες παρεμβάσεις του Τοπικού Προγράμματος.

Για την υλοποίηση των προγραμμάτων κατάρτισης εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις που διέπουν την χρηματοδότηση προγραμμάτων μέσω του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΚΑΝ 1784/99), καθώς και το σύνολο των αποφάσεων και εγκυκλίων του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Οι ενέργειες κατάρτισης θα υλοποιηθούν από αναγνωρισμένες από το κράτος δομές και θα είναι συμπληρωματικές εκείνων, οι οποίες γίνονται στην ευρύτερη περιοχή εφαρμογής με τη χρηματοδότηση άλλων προγραμμάτων.

Περιοχή Παρέμβασης:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π.

Αποδέκτες: Νομικά πρόσωπα ή συλλογικοί φορείς ΜΜΕ

Συνολικός Προϋπολογισμός: 108.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	65%	15%	80%	20%

1.3.2. Παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης

Περιλαμβάνεται η εκπόνηση μελετών, οι οποίες κρίνονται αναγκαίες για την επιτυχή ολοκλήρωση Δράσεων που εντάσσονται στα υπόλοιπα Μέτρα του Τοπικού Προγράμματος όπως:

- ⊕ «Συμπληρωματική καταγραφή επιλεγμένων τοπικών φαγητών / προϊόντων – βιβλιογραφική προσέγγιση ως προς τη διαχρονικότητα των τροφών και τη σχέση τους με τα ήθη και έθιμα των Κυκλάδων. Διαμόρφωση συμβουλευτικού καταλόγου τοπικών παραδοσιακών συνταγών και τροφίμων».

Στόχος της μελέτης αυτής είναι να δημιουργηθεί (μέσα από την συμπλήρωση της καταγραφής) μια λίστα τοπικών εδεσμάτων και ποτών (μαζί με τον τρόπο παρασκευής τους) η οποία θα αποτελέσει τον «μπούσουλα» για νέες ιδέες κυκλαδικών προϊόντων, τόσο για τα εστιατόρια όσο και για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις που θέλουν να ενταχθούν στο δίκτυο Τοπικής Γαστρονομίας. Αυτός ο οδηγός θα βοηθήσει στην ανάπτυξη νέων βελτιωμένων προϊόντων και νέων υπηρεσιών στο Νομό Κυκλάδων, θα τονώσει το ενδιαφέρον της τοπικής κατανάλωσης όπως επίσης θα βοηθήσει και στον προσδιορισμό κριτηρίων για την ένταξη ή μη επιχειρήσεων στο προαναφερόμενο δίκτυο.

Η μελέτη δεν είναι προαπαιτούμενη αλλά υποστηρίζει τις ακόλουθες δράσεις:

- ο 1.2.2.12., 1.2.3.2., 1.2.3.5., 1.3.3., 1.4.3..

⇒ «Καταγραφή προϊόντων για τα οποία απαιτείται η εύρεση αγορών».

Μέσω της μελέτης θα γίνει προσέγγιση των προϊόντων που παράγονται στην περιοχή εφαρμογής του LEADER+ Κυκλάδων και για τα οποία απαιτείται η εύρεση αγορών.

Η μελέτη δεν είναι προαπαιτούμενη αλλά υποστηρίζει τις ακόλουθες δράσεις:

- ο 1.2.2.1., 1.2.2.3., 1.2.2.4., 1.2.2.5., 1.2.2.6., 1.2.2.12., 1.2.3.2., 1.2.3.5., 1.3.3..

⇒ «Μελέτη καθορισμού θαλάσσιων & χερσαίων διαδρομών για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού (κυριότερα σημεία των διαδρομών)»

Στόχοι της μελέτης είναι:

1. Να εντοπιστούν στον Νομό Κυκλάδων διαδρομές (χερσαίες και θαλάσσιες) οι οποίες μεταξύ τους θα έχουν αλληλοσυμπλήρωση
2. Να καταγραφούν ποιοι είναι οι αξιοποιήσιμοι πόροι (μνημεία της ιστορίας και της φύσης, θρησκευτικά μνημεία, μουσεία κλπ.)
3. Να χαρτογραφηθούν οι πόροι ώστε να δοθούν οι παράμετροι για τις ενδεικνυόμενες ζώνες ανάπτυξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
4. Να εντοπιστούν οι ανάγκες για την προστασία του περιβάλλοντος
5. Να επεξεργαστούν οι προδιαγραφές ποιότητας
6. Να ερευνηθούν οι αγορές εσωτερικού και εξωτερικού για τις προϋποθέσεις ανάπτυξης και προώθησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και να επεξεργαστούν τα κριτήρια αξιολόγησης βάσει των οποίων δράσεις του μέτρου 1.4 θα μπορούν να εντάσσονται
7. Να διαπιστωθούν οι ανάγκες των δυνητικών πελατών και οι προδιαγραφές που προκύπτουν από αυτές για την ανάπτυξη και προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Η μελέτη είναι προαπαιτούμενη για την πραγματοποίηση των ακόλουθων δράσεων:

- ο 1.2.1.1., 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.4., 1.2.1.6. μόνο για τα παραδοσιακά καφενεία, 1.2.1.7., 1.3.3., 1.4.1.1., 1.4.1.2., 1.4.1.3., 1.4.1.4., 1.4.2.1., 1.4.2.2., 1.4.2.3., 1.4.2.4., 1.4.2.5..

⇒ «Μελέτη προδιαγραφών και κριτηρίων ένταξης επιχειρήσεων σε Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας».

Η επιχειρηματική δράση επενδυτών στην περιοχή παρέμβασης πρέπει να υπακούσει σε κάποιες γενικές αρχές οι οποίες στο σύνολό τους θα βελτιώσουν την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών αλλά και θα κατευθύνουν μακροπρόθεσμα την επιχειρηματική δραστηριότητα προς μια βιώσιμη ανάπτυξη. Προϋπόθεση για αυτό είναι να γίνει εκ μέρους των επενδυτών αποδεκτό ένα Τοπικό Σύμφωνο Ποιότητας με το οποίο θα εξασφαλίζονται οι στόχοι που έχουν τεθεί από την Ομάδα Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ). Στόχοι της μελέτης είναι::

1. Να μελετηθούν και να συνταχθούν οι προδιαγραφές ποιότητας για τις επιχειρήσεις οι οποίες θα επιδιώκουν την ένταξή τους σε μια από τις δράσεις του μέτρου 1.2. όπως αυτές αναφέρονται πιο κάτω.
2. Να επεξεργαστούν τα κριτήρια ένταξης των επιχειρήσεων που θα επιδιώκουν ένταξη σε μία από τις δράσεις του Μέτρου 1.2.

Η μελέτη είναι προαπαιτούμενη για την πραγματοποίηση των ακόλουθων δράσεων:

- ο 1.2.1.1., 1.2.1.2., 1.2.1.3., 1.2.1.4., 1.2.1.6. μόνο για τα παραδοσιακά καφενεία, 1.2.1.7., 1.3.3., 1.4.1.1., 1.4.1.2., 1.4.1.3., 1.4.1.4., 1.4.2.1., 1.4.2.2., 1.4.2.3., 1.4.2.4., 1.4.2.5..

Περιοχή Παρέμβασης:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Δ.

1.3.3. Ενέργειες προβολής – προώθησης – ευαισθητοποίησης

1.3.3.1. Ευαισθητοποίηση και ενημέρωση πληθυσμού για το τοπικό πρόγραμμα

Περιοχή Παρέμβασης:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π.

Αποδέκτες: Ο.Τ.Δ.

Συνολικός Προϋπολογισμός: 80.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 100.000 ευρώ ανά τριετία και μέχρι 70% των επιλέξιμων δαπανών ή για μεγαλύτερο ύψος ενίσχυσης: 60% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 30%

1.3.3.2. Ενέργειες προβολής – προώθησης τομέων και περιοχών από συλλογικούς φορείς

Ως ενδεικτικές πράξεις οι οποίες θα υλοποιηθούν από συλλογικούς φορείς μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Έκδοση πληροφοριακού υλικού που εξυπηρετεί τους στόχους της προβολής περιοχών των Κυκλάδων
- ⊕ Έκδοση πληροφοριακού υλικού με τα αποτελέσματα της μελέτης διατροφικής αξίας και πολιτιστικής αξίας
- ⊕ Ο σχεδιασμός και η εκτύπωση επενδυτικών οδηγών
- ⊕ Η δημιουργία ιστοσελίδων & δικτυακών τόπων (από συλλογικούς φορείς)
- ⊕ Διαφημιστικές καταχωρήσεις και αφιερώματα σε τουριστικούς οδηγούς
- ⊕ Διαφημιστικές καταχωρήσεις σε έντυπα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό
- ⊕ Συμμετοχή σε εκθέσεις

- ☞ Σχεδιασμός και κατασκευή διαφημιστικών αφισών, προθηκών και ηλεκτρονικής διαφήμισης
- ☞ Σχεδιασμός ιστοσελίδας και δικτυακού τόπου (web site) και προώθησή του σε ελληνικές και ξένες μηχανές αναζήτησης
- ☞ Λοιπές παρόμοιες δράσεις

Οι ανωτέρω ενέργειες εντάσσονται στο πλαίσιο ενός γενικότερου προγράμματος προβολής και δημοσιότητας της περιοχής παρέμβασης LEADER+ Κυκλάδων.

Περιοχή Παρέμβασης:

- ☞ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ☞ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Συλλογικοί Φορείς ΜΜΕ, Ο.Τ.Α., Ν.Α., Ο.Τ.Δ., Ενώσεις Παραγωγών

Συνολικός Προϋπολογισμός: 108.350,00 €

Ενέργειες προώθησης – προβολής (εκτός γεωργικού τομέα)				
Αποδέκτες: Συλλογικοί Φορείς ΜΜΕ				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Κανόνας de minimis (100.000 ευρώ ανά τριετία) και μέχρι 70% των επιλέξιμων δαπανών ή για μεγαλύτερο ύψος ενίσχυσης: 60% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 30%

Ενέργειες προώθησης – προβολής (εκτός γεωργικού τομέα)				
Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Ν.Α., Ο.Τ.Δ.				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 100.000 ευρώ ανά τριετία και μέχρι 70% των επιλέξιμων δαπανών ή για μεγαλύτερο ύψος ενίσχυσης: 60% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 30%

Μέτρο 1.4: Προστασία – ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ (σε ευρώ)	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (1=2+5)	375.828,57
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (2=3+4)	350.290,00
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (3)	269.102,14
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (4)	81.187,86
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (5)	25.538,57

Το Μέτρο 1.4 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις οι οποίες αναλύονται σε Δράσεις :

Πράξη	Δράση
1.4.1. Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος	1.4.1.1. Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000
	1.4.1.2. Συστήματα προστασίας περιβάλλοντος
	1.4.1.4. Διαδρομές πρόσβασης, μονοπάτια, γεφύρια
1.4.2. Αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου	1.4.2.1. Οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κ.λπ) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, σε εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου οικιστικής ανάπτυξης
	1.4.2.2. Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς
	1.4.2.3. Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής, ναυτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
	1.4.2.5. Σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, μονοπατιών – χαρτογραφήσεις
1.4.3. Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς	

1.4.1. Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος:**1.4.1.1. Αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000**

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⇒ Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση οικοσυστημάτων των περιοχών που έχουν περιληφθεί στον προτεινόμενο εθνικό κατάλογο για το δίκτυο NATURA 2000. Λόγω της ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας των περιοχών αυτών, η οποία έχει αναγνωρισθεί για την επιλογή και ένταξή τους στο δίκτυο, θα πρέπει οι παρεμβάσεις να είναι πλήρως τεκμηριωμένες και συμβατές με τη σχετική εθνική και κοινοτική νομοθεσία, καθώς και με τις τυχόν υπάρχουσες ειδικές περιβαλλοντικές και διαχειριστικές μελέτες, που έχουν εκπονηθεί για τις περιοχές αυτές.

Στην περιοχή παρέμβασης LEADER+, των Κυκλάδων, Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες έχουν εκπονηθεί για τα νησιά Μήλος - Κίμωλος και Πολύαιγος. Οι προτεινόμενες δράσεις σε αυτά τα νησιά θα είναι σύμφωνες με τους όρους και τους περιορισμούς που θέτουν οι ΕΠΜ.

Ειδικότερα, για περιοχές δικτύου NATURA 2000 θα διασφαλίζεται συντονισμός και συμπληρωματικότητα με αντίστοιχες δράσεις στο Ε.Π.ΠΕΡ. ΙΙΙ, στο Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη – Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου» και στα Π.Ε.Π., καθώς και με τις παρεμβάσεις του Προγράμματος LIFE.

Προβλεπόμενες ενδεικτικές ενέργειες υλοποίησης:

- ~ Προμήθεια και τοποθέτηση μη μόνιμων κατασκευών από ξύλο (παρατηρητήρια, τραπεζόπαγκιοι, καθίσματα, κάδοι κ.λπ), καθώς και του σχετικού εξοπλισμού παρατήρησης.
  - ~ Εργασίες διαμόρφωσης υφιστάμενων μονοπατιών και διαμόρφωση πρόσβασης σε αξιόλογες θέσεις θέας – παρατήρησης της περιοχής ή μνημεία της φύσης (ανακατασκευή λιθόστρωτων χωρίς χρήσητσιμέντου, βελτίωση βατότητας με κοπή – εκρίζωση ανεπιθύμητης βλάστησης, μικρά χωματοεργικά, ξύλινα γεφυράκια διάβασης υδατορεμάτων κλπ).
  - ~ Προμήθεια και τοποθέτηση πινακίδων (κατεύθυνσης επί των μονοπατιών - διαδρομών, ερμηνείας τοπίου, πληροφόρησης για τα οικοσυστήματα – χλωρίδα – πανίδα της περιοχής).
- ☞ Αποκατάσταση περιοχών περιβαλλοντικής υποβάθμισης: Έργα για αποκατάσταση περιοχών, οι οποίες εμφανίζουν έντονη περιβαλλοντική υποβάθμιση, ενώ εξακολουθούν να έχουν οικολογικό ενδιαφέρον. Ενδεικτικά αναφέρονται περιοχές-χώροι απόρριψης απορριμμάτων μέσα ή σε άμεση γειτνίαση με φυσικά οικοσυστήματα, λατομεία που έχουν εγκαταλειφθεί, καθαρισμός – προστασία υδάτινων απορροών με αποδέκτες υγροβιότοπους με οικολογική σημασία.

Προβλεπόμενες ενδεικτικές ενέργειες υλοποίησης:

- ~ Χειρονακτικοί καθαρισμοί απορριμμάτων και μπάζων σε περιοχές όπως υγροτόπων, κοιτών ρεμάτων, σημείων διαδρομών κλπ.
  - ~ Εργασίες αποκατάστασης λατομείων (χωματοεργικές εργασίες, φυτοτεχνικά έργα κ.λπ).
  - ~ Σε περιοχές Natura εκτός των ανωτέρω: φυτοτεχνικά έργα ανάταξης υποβαθμισμένων οικοτόπων, έργα διαχείρισης οικοτόπων και λοιπά φυτοτεχνικά έργα, όπου αυτά προβλέπονται από τις αντίστοιχες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες ή Διαχειριστικά Σχέδια.
- ☞ Εξοπλισμός ομάδων εθελοντών:
- Προβλεπόμενες ενδεικτικές ενέργειες υλοποίησης:
- ~ Προμήθεια εργαλείων, ειδικού ρουχισμού κλπ.
  - ~ Προμήθεια οργάνων και λοιπού εξοπλισμού.
- ☞ Προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης:
- Προβλεπόμενες ενδεικτικές ενέργειες υλοποίησης:
- ~ Μελέτη σχεδιασμού του Προγράμματος (στόχοι, μέθοδοι, ομάδες στόχοι κλπ).
  - ~ Σχεδιασμός και αναπαραγωγή του εκπαιδευτικού υλικού (φυλλάδια, αφίσες, χάρτες).
  - ~ Αμοιβές – έξοδα ατόμων που θα υλοποιήσουν την καμπάνια (επισκέψεις σε σχολεία, διανομή υλικού στις ομάδες στόχους κλπ).
  - ~ Ημερίδες – συναντήσεις με φορείς της περιοχής – ομάδες στόχους του Προγράμματος.
- ☞ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην αξιοποίηση, ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000 στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα

νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως οι δράσεις αξιοποίησης, ανάδειξης και προστασίας περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000 θα πραγματοποιηθούν:

- ⇒ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⇒ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μ.Κ.Ο. (με σχετικό καταστατικό σκοπό) [για δημόσιο έργο ή πράξη δημοσίου χαρακτήρα]

Συνολικός Προϋπολογισμός: 75.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.1.2. Συστήματα προστασίας περιβάλλοντος

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⇒ Δημιουργία συστημάτων που προτείνουν πρωτότυπες ή και πιλοτικές μεθόδους προστασίας του περιβάλλοντος. Παράδειγμα τέτοιας δράσης είναι η παρακολούθηση με ασύρματες video κάμερες της Μεσογειακής φώκιας *Monachus monachus*, η οποία είναι το πιο σπάνιο είδος φώκιας στον κόσμο. Το είδος προστατεύεται από διεθνείς συνθήκες και ως το υπ' αριθμόν 1 απειλούμενο θαλάσσιο θηλαστικό στην Ευρώπη, αποτελεί είδος Κοινοτικού ενδιαφέροντος και αναφέρεται ως είδος προτεραιότητας στο Παράρτημα II της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 92/43/ΕΕ, για τη Διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων και της Άγριας Χλωρίδας και Πανίδας. Στην Ελλάδα, η Μεσογειακή φώκια αποτελεί αυστηρά προστατευόμενο είδος, σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 67/1981.
- ⇒ Παρεμβάσεις για τη αναβάθμιση, βελτίωση περιοχών ενδιαίτησης άγριας πανίδας.
- ⇒ Ενέργειες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης /ενημέρωσης.
- ⇒ Λοιπές παρόμοιες δράσεις

Περιορισμοί

Οι ανωτέρω παρεμβάσεις υλοποιούνται κατά κύριο λόγο σε περιοχές ενδιαίτησης άγριας πανίδας.

- Για τις ανωτέρω παρεμβάσεις, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη διαχειριστικού σχεδίου εγκεκριμένου από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δημοσίου, όπου απαιτείται, το οποίο θα περιλαμβάνει την τεχνική περιγραφή των προτεινόμενων παρεμβάσεων, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τη μέτρηση των επιπτώσεων από την υλοποίηση των παρεμβάσεων κ.λπ.
- Το διαχειριστικό σχέδιο για τις περιοχές Natura 2000 θα πρέπει να συντάσσεται με βάση τις προδιαγραφές του ΥΠΕΧΩΔΕ, ενώ για τις παρεμβάσεις εκτός περιοχών Natura 2000 με βάση τις οδηγίες που θα εκδοθούν από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.
- Η υλοποίηση των μικρών τεχνικών έργων θα γίνει με βάση το θεσμικό πλαίσιο που αφορά στα δημόσια έργα (Ν. 1418/84 όπως ισχύει κάθε φορά) από εργολήπτη δασοτεχνικών έργων ή από εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στα ΜΕΕΠ για έργα πρασίνου, στελεχωμένη από δασολόγο ή τεχνολόγο δασοπονίας, εγγεγραμμένο στα ΜΕΚ που επιλέγεται από το φορέα υλοποίησης του έργου και εγκρίνεται από την προϊσταμένη αρχή αν οι υλοποιούμενες παρεμβάσεις γίνονται σε δασικές εκτάσεις.

- Οι προτάσεις πρέπει να έχουν πλήρη τεκμηρίωση και υποβάλλονται από φορείς που χαρακτηρίζονται από αξιοπιστία και φερεγγυότητα και έχουν υλοποιήσει αντίστοιχα έργα κατά το παρελθόν.
- Οι ενέργειες περιβαλλοντικής ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης υλοποιούνται σε περιοχές στις οποίες εφαρμόζονται οι λοιπές παρεμβάσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη συστημάτων προστασίας περιβάλλοντος στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως η ανάπτυξη συστημάτων προστασίας περιβάλλοντος θα πραγματοποιηθούν:

- ☞ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ☞ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μ.Κ.Ο. (με σχετικό καταστατικό σκοπό) [για δημόσιο έργο ή πράξη δημοσίου χαρακτήρα]

Συνολικός Προϋπολογισμός: 60.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.1.4. Διαδρομές πρόσβασης, μονοπάτια, γεφύρια

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ☞ Έργα που αφορούν προσβάσεις μικρής έκτασης σε μνημεία της φύσης ή του πολιτισμού, σε άλλες περιοχές φυσικού κάλλους, σε τουριστικές διαδρομές, βελτίωση δικτύων μονοπατιών, διαμόρφωση όρμων για θαλάσσιο τουρισμό καθώς και μικρών υποδομών για την ανάδειξη θαλάσσιου τουρισμού κ.λ.π.

Προβλεπόμενες ενέργειες αυτού του μέτρου είναι:

- ~ Προσβάσεις μικρής κλίμακας, διάνοιξη, καθαρισμός, τεχνικά έργα, πλακοστρώσεις, προστατευτικά κιγκλιδώματα, δενδροφυτεύσεις, αναστήλωση μικρών γεφυριών κ.λ.π.
- ~ Κατασκευή και τοποθέτηση πινακίδων, ελαφρών ξύλινων κατασκευών (τραπεζοκαθισμάτων, κάδων απορριμμάτων κ.λ.π.)
- ~ Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επίβλεψης, επιμετρήσεων κ.λ.π., το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

- ☞ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην

δημιουργία διαδρομών πρόσβασης, μονοπατιών, γεφυριών στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως η δημιουργία διαδρομών πρόσβασης, μονοπατιών, γεφυριών θα πραγματοποιηθεί:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μ.Κ.Ο. (με σχετικό καταστατικό σκοπό) [για δημόσιο έργο ή πράξη δημοσίου χαρακτήρα]

Συνολικός Προϋπολογισμός: 30.700,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.2. Δράσεις για την αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και την ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου

1.4.2.1. Οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κ.λ.π) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, σε εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου οικιστικής ανάπτυξης

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Έργα για την ανάπλαση και αναβάθμιση οικισμών, οι οποίοι παρουσιάζουν αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον. Τα έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν έχουν σαν στόχο να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, στην προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, στη διατήρηση και ανάδειξη της τοπικής φυσιογνωμίας του κάθε οικισμού καθώς και στην αύξηση της επισκεψιμότητας του, γεγονός που θα έχει θετικές συνέπειες για την οικονομική ανάπτυξη των περιοχών παρέμβασης. Ως εκ τούτου θα πρέπει να γίνουν συνολικές και «ολοκληρωμένες» παρεμβάσεις στα πλαίσια ενός ευρύτερου και μακροπρόθεσμου αναπτυξιακού σχεδιασμού του οικισμού, ενώ θα πρέπει να αποφευχθούν μεμονωμένες χωρικές και κτιριακές παρεμβάσεις οι οποίες δεν θα συνδέονται μεταξύ τους.

Επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε παρέμβαση που θα πραγματοποιηθεί στους οικισμούς δεν θα πρέπει να επιβαρύνει το φυσικό περιβάλλον, αλλά να συμβάλει σημαντικά και ουσιαστικά στη διαφύλαξη και προστασία του.

- ⊕ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Κατηγορίες ενδεικτικών δράσεων που περιλαμβάνονται θα αφορούν:

- ~ Αποκατάσταση εξωτερικών όψεων κτιρίων στα πλαίσια της οικιστικής αναβάθμισης περιοχών.
- ~ Πεζοδρομήσεις και διαμορφώσεις – αναπλάσεις κοινόχρηστων χώρων στα πλαίσια της οικιστικής αναβάθμισης περιοχών (δενδροφυτεύσεις, πάγκοι, ηλεκτροφωτισμός κοινόχρηστων χώρων, πλατείες, παιδικές χαρές, χώροι αθλοπαιδιών κ.λπ).
- ~ Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κ.λπ., το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

Περιορισμοί

Στις περιπτώσεις οικιστικής αναβάθμισης είναι απαραίτητο να υπάρχει μελέτη ανάπλασης, η οποία θα πρέπει να έχει υλοποιηθεί πριν την έναρξη υλοποίησης των εργασιών.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κ.λ.π) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, σε εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου οικιστικής ανάπτυξης, στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως η οικιστική αναβάθμιση περιοχών (οικισμών, γειτονιών κ.λ.π) με αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον θα πραγματοποιηθεί:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μ.Κ.Ο. (με σχετικό καταστατικό σκοπό) [για δημόσιο έργο ή πράξη δημοσίου χαρακτήρα]

Συνολικός Προϋπολογισμός: 40.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.2.2. Ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Έργα για την προστασία – αποκατάσταση και ανάδειξη αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου τα οποία έχουν αισθητική και ιστορική σημασία (μνημεία, μύλοι, γεφύρια, βρύσες, μοναστήρια, παραδοσιακοί χώροι πρόσδεσης ή φύλαξης σιαφών κ.λ.π.).
Οι βασικές προϋποθέσεις για την επιλογή έργων αυτής της μορφής είναι:
  - ~ Η εξασφάλιση της προσπελασιμότητας, προκειμένου να είναι εύκολα προσιτό από επισκέπτες, η μικρή απόστασή τους από οικιστικό σύνολο και η ένταξή τους σε πολιτιστική διαδρομή.
  - ~ Η ένταξη του συγκεκριμένου αρχιτεκτονικού στοιχείου σε ένα συνολικότερο δίκτυο διαδρομών, το οποίο να αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών στην περιοχή.
- ⊕ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Κατηγορίες ενδεικτικών δράσεων που περιλαμβάνονται θα αφορούν:

- ~ Εργασίες αποκατάστασης και ανάδειξης αξιόλογων αρχιτεκτονικών στοιχείων της αγροτικής υπαίθρου, τα οποία έχουν αισθητική και ιστορική σημασία (μνημεία, μύλοι, γεφύρια, βρύσες, μοναστήρια κλπ).
- ~ Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κ.λ.π., το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας ΙΙ και της Ομάδας ΙΙΙ. Επομένως η ανάδειξη μνημείων και κτιρίων αγροτικής κληρονομιάς θα πραγματοποιηθεί:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς

Συνολικός Προϋπολογισμός: 29.300,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.2.3. Μουσεία αγροτικής, λαογραφικής, ναυτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Έργα για τη βελτίωση / αναβάθμιση υφιστάμενων ή τη δημιουργία μουσείων, όπου μπορούν να παρουσιάζονται εκθέματα που σχετίζονται με την τοπική αγροτική / αλιευτική – ναυτική – πολιτιστική κληρονομιά κάθε περιοχής (π.χ. παραδοσιακές ενδυμασίες, κεντήματα, υφαντά, εργαλεία που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα σε αγροτικές ή αλιευτικές εργασίες, παραδοσιακά μουσικά όργανα, εξαρτήματα πλοίων, γραπτά ιστορικά ή ναυτιλιακά ή πολιτιστικά ντοκουμέντα κλπ).
- ⊕ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Κατηγορίες ενδεικτικών δράσεων που περιλαμβάνονται θα αφορούν:

- ~ Νέες κτιριακές εγκαταστάσεις ή βελτίωση / αναβάθμιση υφιστάμενων (κατά προτεραιότητα χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών ή διατηρητέων κτισμάτων) για τη δημιουργία μουσείων και κέντρων πολιτιστικών και λοιπών δραστηριοτήτων, προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού απαιτούμενων για τη λειτουργία τους.
- ~ Καταγραφή πολιτιστικών και ιστορικών στοιχείων αγροτικής κληρονομιάς με στόχο τη διατήρηση και ανάδειξή τους.
- ~ Αγορά εκθεμάτων που σχετίζονται με την τοπική αγροτική – πολιτιστική κληρονομιά κάθε περιοχής στα πλαίσια των μουσείων (π.χ. παραδοσιακές ενδυμασίες, κεντήματα, υφαντά, εργαλεία που χρησιμοποιούνταν παλαιότερα σε αγροτικές εργασίες, παραδοσιακά μουσικά όργανα, γραπτά ιστορικά ή πολιτιστικά ντοκουμέντα κ.λ.π.).
- ~ Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κλπ, το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβαίνει το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη μουσείων αγροτικής, λαογραφικής, ναυτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στα νησιά της Ομάδας Ι, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας ΙΙ και της Ομάδας ΙΙΙ. Επομένως η ανάπτυξη μουσείων αγροτικής, λαογραφικής, ναυτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς θα πραγματοποιηθεί:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: : Ο.Τ.Α., Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μ.Κ.Ο. (με σχετικό καταστατικό σκοπό)

Συνολικός Προϋπολογισμός: 45.000,00 €

Ανταποδοτικά				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	55%	20%	75%	25%

Μη ανταποδοτικά				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.2.5. Σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, μονοπατιών – χαρτογραφήσεις

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Έργα (κατασκευή και τοποθέτηση πινακίδων, επιγραφών κλπ) για τη σήμανση όλων των αξιόλογων κτισμάτων παραδοσιακού αρχιτεκτονικού σχεδιασμού με ιδιαίτερα στοιχεία αισθητικής και ιστορικής αξίας (μνημεία, κτίρια κλπ)
- ⊕ Σήμανση μονοπατιών, διαδρομών σε περιοχές φυσικού κάλλους κλπ.
- ⊕ Χαρτογράφηση όλων των παραπάνω στοιχείων και η παραγωγή θεματικών χαρτών ανά κατηγορία, οι οποίοι εξυπηρετούν το στόχο της προβολής και αξιοποίησης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων των περιοχών παρέμβασης.
- ⊕ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Κατηγορίες ενδεικτικών δράσεων που περιλαμβάνονται θα αφορούν:

- ~ Σήμανση μονοπατιών, διαδρομών σε περιοχές φυσικού κάλλους, αξιόλογων κτισμάτων με ιδιαίτερα στοιχεία αισθητικής και ιστορικής αξίας (μνημεία, κτίρια κ.λπ).
- ~ Χαρτογραφήσεις και παραγωγή θεματικών χαρτών.

- ~ Απαιτούμενες τεχνικές και λοιπές μελέτες και άδειες, δαπάνες επιβλέψεων, επιμετρήσεων κ.λπ, το κόστος των οποίων δεν μπορεί να υπερβεί το 12% του συνολικού επιλέξιμου κόστους του έργου και μόνο στις περιπτώσεις ιδιωτικών φορέων.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, μονοπατιών – χαρτογραφήσεις στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III.

Επομένως η σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, μονοπατιών – χαρτογραφήσεις θα πραγματοποιηθεί:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Νομικά Πρόσωπα, Συλλογικοί Φορείς, Μ.Κ.Ο. (με σχετικό καταστατικό σκοπό) [για δημόσιο έργο ή πράξη δημοσίου χαρακτήρα]

Συνολικός Προϋπολογισμός: 20.000,00 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

1.4.3. Δράσεις για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Ενίσχυση τοπικών εκδηλώσεων, όπως εκθέσεις, πανηγύρια, διαγωνισμοί, θεατρικές και μουσικές εκδηλώσεις, κ.λπ. με σκοπό τη διατήρηση και προβολή των αξιόλογων στοιχείων της πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε περιοχής. Επιπλέον, θα προβλεφθεί η διοργάνωση διαγωνισμών για τη βράβευση – προβολή και προώθηση παραδοσιακών τεχνικών παραγωγής τοπικών προϊόντων κ.λπ.
- ⊕ Λοιπές παρόμοιες δράσεις.

Οι δράσεις για την ενίσχυση των πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς αφορούν τη:

- ~ Σύνθεση, παραγωγή και διακίνηση υλικού δημοσιοποίησης και προβολής των εκδηλώσεων (φυλλάδια, αφίσες κλπ).
- ~ Δημιουργία και καταχώριση διαφημίσεων των εκδηλώσεων σε έντυπα και ηλεκτρονικά ΜΜΕ.
- ~ Δαπάνες σύστασης φορέα οργάνωσης πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
- ~ Μίσθωση χώρων και εξοπλισμού για την οργάνωση εκδηλώσεων.
- ~ Διαμόρφωση των χώρων αυτών (κινητά χωρίσματα, προθήκες, φωτισμοί κ.λπ).
- ~ Παραγωγή εκθεσιακού υλικού (μακέτες, φωτογραφήσεις κλπ).
- ~ Μίσθωση οπτικοακουστικών μηχανημάτων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων. (Video, Οθόνες προβολής, μηχανήματα ήχου κ.λπ.).

- ~ Έξοδα για τη συμμετοχή παραδοσιακών μουσικών συγκροτημάτων, χορευτικών συγκροτημάτων, θεατρικών ομάδων και έξοδα οργάνωσης λοιπών πολιτιστικών θεματολογιών (θέατρο, φωτογραφία κλπ) εφόσον εντάσσονται στο πρόγραμμα των εκδηλώσεων, με την προϋπόθεση ότι το κόστος των δαπανών αυτών δεν θα υπερβαίνει το 50% της συνολικής δαπάνης της εκδήλωσης.
- ~ Την κατασκευή – αγορά παραδοσιακών στολών και την αγορά – κατασκευή παραδοσιακών μουσικών οργάνων για τις ανάγκες των εκδηλώσεων.
- ~ Τη διοργάνωση διαγωνισμών και τη βράβευση πρακτικών για την προώθηση προϊόντων και την ανάδειξη του πολιτισμού.

Περιοχή Παρέμβασης:

Σύμφωνα με την κατάταξη των νησιών των Κυκλάδων βάσει αναπτυξιακών κριτηρίων αξιολόγησης όπως αυτά καθορίστηκαν στο Π.Ε.Π. Νοτίου Αιγαίου 2000 – 2006, δεν θα δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη δράσεων για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς στα νησιά της Ομάδας I, δηλαδή: Θήρα, Μύκονος, Πάρος και Σύρος. Αντίθετα θα δοθεί προτεραιότητα στα νησιά της Ομάδας II και της Ομάδας III. Επομένως η ανάπτυξη δράσεων για την ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς θα πραγματοποιηθεί:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: Ο.Τ.Α., Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., Πολιτιστικοί Σύλλογοι και Σωματεία, λοιποί Συλλογικοί Φορείς και Ο.Τ.Δ.

Συνολικός Προϋπολογισμός: 85.128,57 €

Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ	Μέχρι 25.000 ευρώ	100.000 ευρώ ανά τριετία και μέχρι 75% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 25%

3.2.ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ο Άξονας 2 περιλαμβάνει τα ακόλουθα δύο (2) Μέτρα:

Μέτρο 2.1: Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας : διατοπική – διαπεριφερειακή συνεργασία

Μέτρο 2.2: Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών: διακρατική συνεργασία

Μέτρο 2.1: Συνεργασία μεταξύ περιοχών της Ελλάδας : διατοπική – διαπεριφερειακή συνεργασία

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ (σε ευρώ)	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (1=2+5)	125.000,00
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (2=3+4)	100.000,00
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (3)	75.000,00
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (4)	25.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (5)	25.000,00

Το Μέτρο 2.1 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις:

- 2.1.1. Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού.
- 2.1.2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας.
- 2.1.3. Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας.
- 2.1.4. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.1.1. Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ☞ Προώθηση κοινών τουριστικών πακέτων, διοργάνωση κοινών δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού, αξιοποίηση γυναικείας επιχειρηματικότητας, αντιμετώπιση ομοειδών προβλημάτων με την προώθηση ενδεδειγμένων λύσεων, διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές κ.λ.π.

2.1.2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ☞ Αξιοποίηση τοπικών προϊόντων με έμφαση στα επώνυμα προϊόντα ποιότητας, αξιοποίηση δεξιοτήτων, νέων μορφών απασχόλησης, γυναικείας επιχειρηματικότητας, αντιμετώπιση ομοειδών προβλημάτων με την προώθηση ενδεδειγμένων λύσεων, διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές κ.λ.π.

2.1.3. Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας:

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ☞ Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας, ανάπτυξη συστημάτων τηλεεργασίας, τηλεαγοράς και ηλεκτρονικού εμπορίου, clusters κ.λ.π.

2.1.4. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς:

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Αξιοποίηση κοινών ή ομοειδών φυσικών και πολιτιστικών πόρων και άλλων στοιχείων που αποτελούν το απόθεμα των αγροτικών περιοχών, αντιμετώπιση κοινών θεμάτων / προβλημάτων για περιοχές, όπως Natura 2000.

Η οριστικοποίηση των δράσεων θα γίνει μετά την εκπόνηση και έγκριση των απαραίτητων σχεδίων συνεργασίας κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.

Περιοχή Παρέμβασης για το σύνολο των Πράξεων:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Ε.Π.Α.Α.-Α.Υ. (Άνδρος, Τήνος [Δήμος Εξωμβούργου, Κοινότητα Πανόρμου], Νάξος, Ηρακλεία, Σχοινούσα, Κουφονήσι, Δονούσα).

Αποδέκτες: ΟΤΑ LEADER+, Συλλογικοί φορείς αναγνωρισμένης προσέγγισης LEADER

Δαπάνες προετοιμασίας του σχεδίου				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

Λοιπές δαπάνες προετοιμασίας				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Κανόνας de minimis (100.000 ευρώ ανά τριετία) και ανώτερο ύψος ενίσχυσης μέχρι 80% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 20%

Μέτρο 2.2: Συνεργασία μεταξύ περιοχών δύο ή περισσότερων κρατών: διακρατική συνεργασία

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΡΟΥ (σε ευρώ)	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ (1=2+5)	125.000,00
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (2=3+4)	100.000,00
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (3)	75.000,00
ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (4)	25.000,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (5)	25.000,00

Το Μέτρο 2.2 περιλαμβάνει τις ακόλουθες Πράξεις:

- 2.2.1. Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού.
- 2.2.2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας.
- 2.2.3. Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας.
- 2.2.4. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.2.1. Συνεργασίες σε θέματα αγροτικού τουρισμού

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Προώθηση κοινών τουριστικών πακέτων, διοργάνωση κοινών δραστηριοτήτων εναλλακτικού τουρισμού, αξιοποίηση γυναικείας επιχειρηματικότητας, αντιμετώπιση ομοειδών προβλημάτων με την προώθηση ενδεδειγμένων λύσεων, διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές κ.λ.π.

2.2.2. Συνεργασίες σε θέματα μικρών επιχειρήσεων αγροτικού και λοιπών τομέων της οικονομίας

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Αξιοποίηση τοπικών προϊόντων με έμφαση στα επώνυμα προϊόντα ποιότητας, αξιοποίηση δεξιοτήτων, νέων μορφών απασχόλησης, γυναικείας επιχειρηματικότητας, αντιμετώπιση ομοειδών προβλημάτων με την προώθηση ενδεδειγμένων λύσεων, διευκόλυνση της πρόσβασης στις αγορές κ.λ.π.

2.2.3. Συνεργασίες σε θέματα νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας:

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και τεχνογνωσίας, ανάπτυξη συστημάτων τηλεεργασίας, τηλεαγοράς και ηλεκτρονικού εμπορίου, clusters κ.λ.π.

2.2.4. Συνεργασίες σε θέματα περιβάλλοντος και πολιτιστικής κληρονομιάς:

Ως ενδεικτικές πράξεις μπορούν να αναφερθούν:

- ⊕ Αξιοποίηση κοινών ή ομοειδών φυσικών και πολιτιστικών πόρων και άλλων στοιχείων που αποτελούν το απόθεμα των αγροτικών περιοχών, αντιμετώπιση κοινών θεμάτων / προβλημάτων για περιοχές, όπως Natura 2000.

Η οριστικοποίηση των δράσεων θα γίνει μετά την εκπόνηση και έγκριση των απαραίτητων σχεδίων συνεργασίας κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος.

Περιοχή Παρέμβασης για το σύνολο των Πράξεων:

- ⊕ Στην καθαρή περιοχή LEADER+ Κυκλάδων.
- ⊕ Στην περιοχή εφαρμογής Ο.Π.Α.Α.Χ. Π.Ε.Π..

Αποδέκτες: ΟΤΔ LEADER+

Δαπάνες προετοιμασίας του σχεδίου				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	75%	25%	100%	0%

Λοιπές δαπάνες προετοιμασίας				
Συνολικός Προϋπολογισμός	Ύψος Ενίσχυσης επί του Συνολικού Επιλέξιμου Κόστους Κάθε Επένδυσης			Ιδιωτική Συμμετοχή
	Κοινοτική Συμμετοχή	Εθνική Συμμετοχή	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	
1=4+5	2	3	4=2+3	5
100%	Μέχρι 75.000 ευρώ ανά τριετία	Μέχρι 25.000 ευρώ ανά τριετία	Κανόνας de minimis (100.000 ευρώ ανά τριετία) και ανώτερο ύψος ενίσχυσης μέχρι 80% των επιλέξιμων δαπανών	Τουλάχιστον 20%